Na zemlji najvišji vladar (*Carmina Burana* 11)

Prevedla Barbara Šega Čeh

Na zemlji najvišji vladar je dandanes Denar.
 Denar še vladarji častijo, pred njim kakor hlapci klečijo.
 Denarju ponižno je vdan podkupljivi duhovniški stan.
 Denar, namenjen opatiji, je gospodar v njeni kancliji.
 Za denar se je ogrelo črnih priorjev krdelo.
 Denar zapovednik je in vélikih koncilov razsodnik.
 Denar se vojskuje in, če le hoče, mir spet skuje.
 Denar prepire podpihuje, da bogatine oskrbuje.
 Siromaka Denar iz gnojá povzdigne v obilje vsegà.
 Denar vse kupuje, prodaja, podarja in spet odkupuje.
 Denar se sprva prilizuje, po láskanju pa grožnje pljuje.
 Denar je le slepar, pošten Denar pa je iskana stvar.
 Denar je verolomnežem v nesrečo in vodi v pogubo pretečo.
 Denar je bog skopuhov in up grabežljivih stremuhov.
 Denar na krivo pot v ljubezni spelje ženski rod.
 Denar še kupljive blodnice spreminja v gospe vladarice.
 Denar še celo tolovaje med plemstvo povzdigne iz raje.
 Denar si več tatov lasti, kot zvezd in ozvezdij na nebu visi.
 Če Denar močno ustreže, vse ovire brž preseže.
 Če Denar si zmago izbori, obtoženec s sodnikom govori:
 »Igro je Denar igral, z belim jagnjetom je zmagoval.«
 Denar, ta mogočni vladar, je zatrdil: »Črno jagnje sem dobil.«
 Denarju ob strani stoje kot zaščitniki stari možje.
 Če Denar govori, revež molči – kar dobro vedo vsi.
 Denar otožnost razprši in napore ublaži.
 Denar morí srca pametnih ljudi in jim slepi oči.
 Denar – kot pribito drži - še tepca spretne govorice nauči.
 Denar zdravnikom gospoduje, prijateljstva hinavska snuje.

Kjer je Denar, se miza šibí od obilja razkošnih jedi.
Denarju gredo v golt le ribe poprane izbranih sort.
Le s frankovskim vinom Denar se naliva in v vinu z obale uživa.
Denar je v potratne obleke odet in vpadljive na pogled.
Denar dobi z opravo zunanji sijaj in bliščavo.
Denar se z dragim kamenjem obdaja, ki iz Indije prihaja.
Denar se v mislih s tem postavlja, da vsa srenja ga pozdravlja.
Denar lahko mesta osvaja in spet jih po želji predaja.
Denarju vsak se klanja, saj izpolnjuje zaslužna dejanja:
on zdravi, reže, žge bolnike in zglajuje vse spotike,
kar je sladko, trpko naredi, in ceneno v dragoceno spremeni,
naredi, da gluhec čuje, šepavec pa poskakuje.
O Denarju razodel bom več, kot sem že prej naštel:
videl sem Denar nekoč, ki je maševal pojoč;
Denar je tam prepeval, Denar je še odpeval;
videl sem, da je ihtel, ko je govoranco imel,
in skrivaj se je hahljal, ker občestvo je plahtal.
Nihče v časteh ni brez Denarja, nihče priljubljen pri ljudeh.
Če ljudstvo koga mrzí, »Kak poštenjak!« o njem Denar kriči.
Vsakomur je torej jasno, da Denar je vsepovsod sveta vladar.
Ker pa glorijska Denarja rada brž se v nič pretvarja,
edinole Modrost nalašč tej šoli ni pripadala nikoli.